Fastighetsverksamheten genom Locum AB
Handläggare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2026-06-08

FSN dnr 2026-0406

LOC nr 2026-3535

Klass: K1

Fastighets- och servicenämnden

Inriktningsbeslut avseende ombyggnad av vårdavdelningar på Södersjukhuset, byggnad 14/15

Ärendebeskrivning

Ärendet avser ett inriktningsbeslut om att inleda och genomföra en förstudie för att säkerställa antalet vårdplatser som idag är lokaliserade på Södersjukhuset, byggnad 14/15. Förstudien ska utreda var vårdplatserna kan inrymmas på Södersjukhuset, om de fortsatt ska vara förlagda i byggnad 14 och 15 eller om det finns andra alternativ som visar sig vara mer fördelaktiga med hänsyn till byggnadstekniska begränsningar och den geografiska närheten till andra verksamheter med vilka vårdavdelningarna har starka beroenden. Förstudien ska särskilt utreda och beakta beroenden och samordningsvinster med Modul 5 och byggnad 13.

Den totala investeringsutgiften för inriktningsfasen uppgår till 10 000 000 kronor utifrån en total indikativ investeringsutgift till 1 200 000 000 kronor.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande
Behovsanalys
Situationsplan
Hållbarhetsbeskrivning
Riskanalys och riskbedömning (ingår i behovsanalysen)
Förstudieavtal

Förslag till beslut

Fastighets- och servicenämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Fastighets- och servicenämnden medges rätt, under förutsättning av regionfullmäktiges beslut om 2027 års investeringsbudget och planår 2028–2036, att inleda inriktningsfasen avseende ombyggnad av vårdavdelningar på Södersjukhuset, byggnad 14/15 till en investeringsavgift på 10 000 000 kronor utifrån en total indikativ investeringsutgift på 1 200 000 000 kronor.

Hantering av personuppgifter, se Locum.se

Fastighetsverksamheten genom Locum AB
Handläggare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2026-06-08

FSN dnr 2026-0406

LOC nr 2026-3535

Klass: K1

Fastighets- och servicenämnden

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Ärendet avser ett inriktningsbeslut om att inleda och genomföra en förstudie för att säkerställa antalet vårdplatser som idag är lokaliserade i byggnad 14 och 15 på Södersjukhuset. I byggnaderna bedrivs verksamhet inom ett antal vårdavdelningar som inte uppfyller dagens och framtidens krav gällande arbetsmiljö, vårdhygien, personcentrerad vård samt teknisk robusthet och som inte möjliggör effektiva och sammanhållna vårdflöden. Flertalet av de tekniska systemen har uppnått sin tekniska livslängd och är i stort behov av upprustning. Det föreligger därför ett behov av en genomgripande upprustning av vårdavdelningarna i byggnaderna 14 och 15 för att skapa långsiktigt hållbara, flexibla och ändamålsenliga vårdmiljöer för barnsjukvård, kvinnosjukvård, intermediärvård och övrig slutenvård.

Förstudien ska utreda var vårdplatserna kan inrymmas på Södersjukhuset, om de fortsatt ska vara förlagda i byggnad 14 och 15 eller om det finns andra alternativ som visar sig vara mer fördelaktiga med hänsyn till byggnadstekniska begränsningar och den geografiska närheten till andra verksamheter med vilka vårdavdelningarna har starka beroenden. Förstudien ska särskilt utreda och beakta beroenden och samordningsvinster med Modul 5 och byggnad 13.

Arbetet under inriktningsfasen med framtagande av underlag till kommande placeringsbeslut kommer att innebära att investeringsmedel till 10 000 000 kronor kommer upparbetas. Om förstudien resulterar i att beslut fattas om att inte genomföra projektet kommer investeringsutgiften att bekostas av Södersjukhuset.

Bakgrund

Den ursprungliga grundtanken med vårdavdelningarna i byggnaderna 14 och 15 – med placering mot Årstaviken och tillgång till ljus samt goda utblickar – är fortsatt arkitektoniskt och miljömässigt kvalitativ. Dagens och framtidens hälso- och sjukvård ställer dock andra krav på arbetssätt, teknik, flexibilitet och patientsäkerhet än när byggnaderna uppfördes.

Vårdavdelningarna innehåller i nuläget ett begränsat antal enkelrum med eget hygienutrymme.

Flerbäddsrum dominerar fortfarande, vilket innebär begränsade förutsättningar för:

- Personcentrerad vård
- Patientsäker vård och minskad smittspridning
- Integritet och sekretess
- Närståendes medverkan i vården

Flera vårdrum uppfyller inte Arbetsmiljöverkets krav avseende erforderliga arbetsytor kring patientsäng och hygienutrymmen, vilket påverkar arbetsmiljön negativt och försvårar ett ergonomiskt arbetssätt.

Vidare saknar vårdavdelningarna tekniska och rumsliga förutsättningar för att implementera de standardiserade arbetssätt och tekniska lösningar som utvecklades inför inflyttningen i byggnad 72 (2019), exempelvis avseende digital infrastruktur, standardiserade arbetsstationer samt förråds- och logistiklösningar.

Förråds- och logistiklösningar behöver anpassas till de nya krav som ställs på beredskapslager och försörjningssäkerhet. Detta gäller särskilt kraven på två-fyra veckors lagerhållning av förbrukningsmaterial samt de kommande beredskapskraven för läkemedel, livsmedel och textilier. Anpassningar av lokaler behöver omfatta såväl lagerkapacitet och lagringsförhållanden som logistiska flöden.

De avdelningar som projektet av Södersjukhuset föreslås omfatta består av:

- Vårdavdelningar för barnsjukvård (ca 20 vpl)
- Vårdavdelningar för kvinnosjukvård (ca 30 vpl)
- Vårdavdelningar för vuxen slutenvård

Vidare är byggnadernas tekniska system är i behov av upprustning. För exempelvis ventilation har sporadiska byten gjorts av aggregat medan flertalet installerades på 1990-talet och är i slutet av sin tekniska livslängd. Avlopp och tappvatten är till stor del i original från byggår och nu i stort behov av upprustning. Sammantaget bedöms byggnaderna 14 och 15 fastighetstekniska system vara långt överskridna sina tekniska livslängder.

Stora risker för driftavbrott till följd av exempelvis avlopp- och vattenläckage föreligger ständigt med stor konsekvenspåverkan på verksamheterna som följd. Pågående möjlighetsanalys kommer närmare att beskriva byggnadernas tekniska behov.

ÖvervägandenFörstudien ska utreda var vårdplatserna kan inrymmas på Södersjukhuset. Om de fortsatt ska vara förlagda i byggnad 14 och 15 eller om det finns andra alternativ som visar sig vara mer fördelaktiga med hänsyn till byggnadstekniska begränsningar och den geografiska närheten till andra verksamheter med vilka vårdavdelningarna har starka beroenden. Förstudien ska särskilt utreda och beakta beroenden och samordningsvinster med Modul 5 och byggnad 13.

Då verksamheterna ställer höga tekniska krav, bland annat genom högflödesbehandling, är det inte givet att byggnad 14 och 15 är lämpliga för att erbjuda denna typ av vård. Dåtidens byggnadstekniska standard med låga bjälklagshöjder och klent dimensionerad bärighet utgör kritiska begränsningar för dagens moderna teknik. Förstudien behöver därför utreda förutsättningar på flera tänkbara placeringar inom Södersjukhuset och samtidigt beakta starka beroenden av omedelbar geografisk närhet till andra verksamheter.

Det behöver även klargöras hur beroenden och samband med andra pågående förstudier och utvecklingsprojekt ska hanteras, särskilt avseende ny strålkapacitet och modul 5 för operationslokaler samt verksamheter och eventuella investeringar i byggnad 13.

Konsekvenserna av att inte genomföra projektet bedöms fortsatt få betydande påverkan på arbetsmiljö och patientsäkerhet. Det eftersatta underhållet förväntas med tiden ge upphov till en successivt försämrad funktion, vilket kan yttra sig genom exempelvis en ökning av antalet vattenläckor. Detta riskerar att leda till driftstörningar. Sammantaget kan detta medföra att Södersjukhuset får minskad vårdkapacitet inom regionen

Effektmål

- Att sju vårdavdelningar moderniseras för 18–24 vårdplatser, organiserade i fyra moduler, där flera moduler utrustas med tekniska lösningar för patientövervakning.

- Att ventilationen på barnavdelningarna dimensioneras för att möjliggöra högflödesbehandling med syrgas i vårdrummen.
- Att lokalerna möjliggör en samlad intermediärvård i nära anslutning till intensivvårdsavdelningen på plan 4 i byggnaderna 02, 07 och 09.
- Att barnavdelningarnas gestaltning präglas av en sammanhållen identitet och utformning genom hela avdelningen, vilket utgör en viktig del av programarbetet.
- Att vårdmiljön främjar trygghet, återhämtning och välbefinnande för patienter samt bidrar till ökad patientsäkerhet.
- Att arbetsmiljön upplevs som attraktiv och funktionell för personalen, stödjer gott samarbete mellan professioner samt skapar goda förutsättningar för verksamhetsnära forskning och utbildning.
- Att Arbetsmiljöverkets krav uppfylls samt att lokalerna utformas med hög följsamhet till vårdhygieniska krav.
- Att utvecklingen av vårdlokalerna bidrar till en effektiv och ändamålsenlig verksamhet med optimal produktivitet utifrån byggnadernas fysiska förutsättningar.
- Att vårdavdelningarna utformas med robusta tekniska och logistiska lösningar som stärker sjukhusets beredskapsförmåga och försörjningssäkerhet.
- Att lokalerna utformas med hög grad av standardisering och flexibilitet för att kunna anpassas till framtida förändringar i vårdbehov, teknik och arbetssätt.
- Att planen för installationer följer Södersjukhusets övergripande strategi där varje byggnad ska vara självförsörjande.
- Driftsäkra byggnader i modern standard avseende teknik, energiförbrukning och robusthet.

Hållbarhetskonsekvenser

För att säkra långsiktigt hållbara vårdfastigheter och minimera negativ miljöpåverkan har hållbarhetsmål, krav samt fortlöpande kontroll integrerats

i hela byggprocessen - från tidig planering och projektering till produktion och förvaltning.

Projektspecifika åtgärder inom miljöområdet kommer att utvärderas och redovisas i kommande skeden utifrån de hållbarhetsaspekter som identifierats i hållbarhetsbedömningen för investeringar enligt Region Stockholms policy för god ekonomisk hushållning.

Investeringen bidrar till en socialt hållbar utveckling för länets invånare genom neutral utformning utifrån relevanta diskrimineringsgrunder. Utformningen genomförs med hänsyn tagen till verksamhetens behov, gällande förutsättningar samt kravet på långsiktig ekonomisk hushållning.

Region Stockholm har ambitiösa mål om klimatneutralitet och ekologisk hållbarhet till år 2035. Ambitioner som beskrivs mer i detalj i Region Stockholms klimathandlingsplan. Dessa mål ställer höga krav på samtliga verksamheter inom organisationen och även på de byggprojekt som bedrivs. Hållbarhetsfrågor ska integreras i hela projektprocessen.

Funktionsrättskonsekvens

Det systematiska tillgänglighetsarbetet bygger på principen om universell utformning där funktionsrättskonsekvens och samverkan ligger till grund för de styrdokument och anvisningar som reglerar utformningen av Region Stockholms vårdfastigheter. Arbetet säkerställer att investeringen bidrar till god fysisk tillgänglighet, användbarhet samt orienterbarhet för personer med fysiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet med investeringen har beretts i enlighet med Region Stockholms krav, anvisningar och riktlinjer.
Arbetet under inriktningsfasen med framtagande av underlag till kommande placeringsbeslut kommer att innebära att 10 000 000 kronor kommer att upparbetas.

Total indikativ investeringsutgift för fastighetsinvesteringen uppgår 1 200 000 kronor. I förslag till regionfullmäktiges kommande investeringsbudget 2027 med planår 2028–2036 (RS 2026-0023) för Landstingsfastigheter Stockholm inom fastighets- och servicenämnden, föreslås investeringsutgift inrymmas för förstudiearbete under inriktningsfasen till motsvarande 10 000 000 kronor.

Fastighetsverksamheten genom Locum AB
Handläggare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2026-06-08

FSN dnr 2026-0406

LOC nr 2026-3535

Klass: K1

Fastighets- och servicenämnden

Investeringsmedel för utrustning och eventuella utrangeringar kommer att utredas vidare under inriktningsfasen.
Framtida kapitalkostnader, kostnader för drift och skötsel samt preliminär hyresnivå kommer att utredas vidare under inriktningsfasen.

Om förstudien resulterar i att beslut fattas om att inte genomföra projektet kommer investeringsutgiften att bekostas av Södersjukhuset.

Victoria Hörnedal
Förvaltningschef

Beslutsexpediering:
Regionledningskontoret, registrator
Locum AB
Akt